

Ще се удивлява потомството — що казвамъ? и ние сами, съврѣмници на описуемата епоха — отрѣзвѣли вече отъ цѣлъ редъ исторически примѣри, се чудимъ и маемъ, какво е било това уметвенно опиянение, това съоблимно безумство на народа, да се готви на борба съ една страшна империя съ велики още военни сили? Да се готви, и то съ надѣжда, че ще ъ събори, съ такива нищожни до смѣшностъ сръдства? Да дѣли съ неж мегдана, въ самото ѣ сърдце, въ „чревото адово“ както бѣ казалъ нѣкога Марко Ивановъ, безъ да си е оздравилъ за съюзници, освѣнъ ентузиазмътъ — плѣва, която пламва и гасне, иллюзията — призракъ, който става нищо. Историата рѣдко ни дава примѣръ за такава самонадѣянностъ, която приближава до лудостъ. Българскиѣ националенъ духъ никога не е се дигалъ до такава висота и нѣ да ли ще се дигне другъ пхтъ...

Ние особено натъртихме на тая прелюдия на борбата, защото само тя е поразителна и мѣрило за силата на една велика идея, въсприета отъ благоприятна почва. Самата борба, която послѣдва, незаслужва името си...

Ние и нѣмаме мисль да ъ описваме. Разказътъ ни по нужда се натѣкнѣ на единъ епизодъ отъ неж, епизодъ който слѣдва нататкъ, и който иллюстрира революцията, тоя чудовищенъ „крахъ“ на най-свѣтлитѣ надѣжди...

XVII.

П л ѣ с н и ц а.

На сутрѣшния день отъ оня, въ който ние прослѣдихме Марка Иванова отъ Калчовата тополивица до тѣхния арсеналъ, Ганковото кафене димѣше и гърмѣше отъ весели кикотания.

Тѣхъ ги бѣ причинилъ Иванчо Йотата, понеже Франговъ, като четѣше въ „Право“ членъ за австрийската политика на истокъ, бѣше се спъналъ въ фразата